

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र निष्णात (M.Lib I.Sc)

परीक्षा : मे - २०२५

सत्र - २

विषय : ग्रंथपालनातील व्यवस्थापन तंत्रे (ML-24-215)

दिनांक : १०/०५/२०२५

गुण : १००

वेळ : स.१०.०० ते दु.१.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१	योग्य पर्याय निवडा	(१०)
१.	PERT म्हणजे काय ? अ) Programme Evaluation and Review Committee ब) Programme Evaluation and Review Technique क) Pre education and Research Training ड) Pre education Research Technique	
२.	मागील वर्षाचा खर्च लक्षात घेणारी खालील पैकी कोणती पद्धत आहे ? अ) शून्याधारित अर्थसंकल्प ब) अनुक्रमित अंदाजपत्रक क) एम बीओ ड) प्रती वाचक खर्च	
३.	MBO ही संकल्पना कोणी मांडली ? अ) कुंझ ब) बी. डब्ल्यू. ह्यूम्ले क) पीटर ड्रकर ड) रंगनाथन	
४.	CPM चा अर्थ _____ अ) Critical path method ब) Critical psychological method क) Cooperative path method ड) Coordination planning management	
५.	MBO म्हणजे _____ अ) Management by omission ब) Management by objective क) Management by Organisation ड) Manager by operation	
६.	_____ हे डगल्स मॅकग्रेगर याच्याशी संबंधित आहे . अ) गरजेचा सिद्धांत ब) एम बी ओ क) क्ष आणि य सिद्धांत ड) POSDCORB	
७.	Redical redesign हा शब्द कोणत्या लॅटिन शब्दापासून आला ? अ) Radix ब) Radi क) Radio ड) None of the above	
८.	पर्ट हे तंत्र _____ यासाठी आहे. अ) कार्यअभ्यास ब) कार्यवर्णन क) कार्य विश्लेषण ड) पद्धती विश्लेषण	
९.	स्वॉट विश्लेषणा मधील शेवटचे शब्द काय संदर्भित करतो ? अ) टाइम ब) टेस्ट क) थिअरी ड) थ्रेट्स	
१०.	पुर्नअभियांत्रिकीकरण ही संकल्पना _____ यावर्षी प्रचलित झाली . अ) १९९० ब) १९०९ क) १९९९ ड) १९१०	

- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)
- नेतृत्व सिद्धांत याची व्याख्या सांगून नेतृत्वासाठी नेत्यामधील आवश्यक गुण सांगा ?
 - नेतृत्वाची कार्य स्पष्ट करा ?
 - क्ष आणि य सिद्धांत स्पष्ट करा ?
- प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)
- व्यवस्थापनाची व्याख्या सांगून POSDCORB स्पष्ट करा ?
 - मनुष्यबळ व्यवस्थापनाचे टप्पे कोणते ते सांगा ?
 - नेतृत्वाची व्याख्या सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा ?
- प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)
- PERT
 - वित्तपुरवठ्याचे स्रोत
 - SWOT

English Translation

Management Techniques in Librarianship (ML24-215)

- Q. 1 Choose the correct option (10)**
- What does PERT stand for_____
 - Programme Evaluation and Review Committee
 - Programme Evaluation and Review Technique
 - Pre education and Research Training
 - Pre education Research Technique
 - Which of the following is based on last year expenditure ?
 - Zero Based Budget
 - Line Budget
 - MBO
 - Per capita method
 - The concept of MBO was given by ?
 - Koontz
 - B.W.Hulme
 - Peter Drucker
 - Ranganathan
 - CPM stands for_____
 - Critical path method
 - Critical psychological method
 - Cooperative path method
 - Coordination planning management
 - MBO stand for _____
 - Management by omission
 - Management by objective
 - Management by Organisation
 - Manager by operation
 - Douglas Mc Gregor is related to _____
 - Need theory
 - MBO
 - Theory X and Y
 - POSDCORB
 - Redical redesign word derived from the latin word?
 - Radix
 - Radi
 - Radio
 - None of the above
 - PERT is a technique for_____
 - work Study
 - Job description
 - Work Analysis
 - System Analysis
 - The last letter of SWOT analysis refer to_____
 - Time
 - Test
 - Theory
 - Threats
 - Re- engineering concept was introduced in _____ the year.
 - 1990
 - 1909
 - 1999
 - 1910

- Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)**
1. Explain the definition of leadership theory and state the qualities required in a leader for leadership?
 2. Explain the function of leadership?
 3. Explain the theory of X and Y?
- Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)**
1. Explain POSDCORB by giving the definition of management?
 2. What are the stages of human resource management?
 3. Define leadership and explain its types?
- Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)**
1. PERT
 2. Sources of financing
 3. SWOT
-